

САНДАЛОХ

2010 СЫЛ
АЛТ ДУЛАХ ҮЙДИН
5
КҮНЭ
ЧЭЛНИЭР
№89
(10175)

Чуралчыга күн тахсар!

Чураанын үнэнчүрүн хабарчана

ХАКЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Хин уулусса тунсар

Удуусгүт зорио харакха байрваллардык тупсан илэригүн айылыгээрбүт. Редациягтан тахсааты ыгыт суогу огторон үлэини-хам-севи сыйдыр бэрлэгчээр ти-лэин ыгыталастым Карл Маркс аатынан уулуссаны быра тардан. "Х. Егора" маданын аттыгтан сайра-за, Мурун-Тыламын дэснэ "Аартык" мадритылан апарва итгүтөр, бэлгэрчдын огторон сарылабыт суоларыгтар дө-ри огторолтор. Улссыла 400 м буюуохтаах.

"Балырылгычы суолтан хаа чыгытаа арылай да туп-саин буюлар. Улэингтээрөт дэин устулуучушар дуогабар-дэин уонна "Чуралчы суол-лара" гэрилтэ бэйлэтин үлэингтээрэ үлэли-хамсыла сыйдырбыт", - дэин элэстэр Константин Дегтелин хамжар.

Сонуннар

Билэрлис - 2010

Тэрилтэлэртэн сонуннар

Одькх Баллан балылыгынан өрөмүөн бэра түрөр Турбалары, олохто-ру сагарды үлэрин ыгыт сыйдылар. Быйыл хас да набыккэ сага хоуулу-найдар туулулуохтаахтар. "Дирингэ спиритивнай саала хоуууунаа ба бүтэн эрэр, Мырылар, Мутуудайа үбүлүбүйнө-хоууунаан тууу быгаарда Бисинги ту-ругунаан хоууулунайы түтэр поардичи-тар бааллар. Мутуудайа насалы буор күтүлүштү. Кыстыаа бөлжөнгү бызаан быһылыгынан бэран илэр", - дэин гэрди-тэ илэтиилэрэр.

РЭС. Бу күнүгэ күүстээх тыл үлэтин үгүс сүргэ уот остуулуларын су-улэригата. Чыгытараа карылыаа көгөн 4 оюораны сууларан 9 сиринэн уот про-водын бөлүт. Ойулуунга 36 вольткэах остуулаба иннэри бэрбылтан өрөмүөнө-бигтэр. Дирингэ эөөс тыл кээлгэр ос-туубалар суулааннар өрөмүөнүтүр би-ригээтэ тахсан үлэстэбит. "Балыны Му-гуудайа сыйдыбыт. Огно 30 остуулбаны өгөрүохтаахпыт. Сылдыагы бырамыо-нылар 200-кэ оюра баар. Ут-харчы кы-рылымчалынан былааммыт кыра", - дэин РЭС үлэингтээрэ кэлэтиилэр.

УЛУУСПУТ КИЙИТИН АХСААНА ТӨБӨНҮЙ?

Бүтүн дөйдү үрдүөн ыгыттырдыаах пөйбү-эиньэ биэрэнишэ Абый-Өйөкөөн, Ус-Майа уонна Хангалас удуустарыгар хайыы - үбө ыгытала туулар. Баларан ыгыттан 11 хоуу сы-лааччы удууска биэрэнис ба-рыада. Бийин удууспуттар алтыны 14 - 25 күнүрүтөр бу дыаыл ыгытылан бүтүөхтээх.

Бүтүн Россиягаага, набыланыыа бэрэкилэн ы-тыла удууста 3 биэрэнис, 13 инфраструктурсай уонна 58 адыр учыастагар тэрилэн, үлэлиэр элэстэлэр, көлөп - барыы уонна сибээс схемалара оңобулуудуулар түмүктээн эрэллэр. Набылэктэр дыаһалгалара бу эл-лэгтээх хампааныага кимнээх үлэлиэхтээхтэрин быһаардылар. Огно барыта 87 кийи биэрэнис ыгыты-ла үлэлиэхтээх, бу дьонтон 19 кийитэ эрдэ тыа хаһай-ыстыбатын биэрэнидигнэр үлэлиэбит уолуттаахтар. Адыр набылэктэр адыр өттүгү бэрэнис үлэтигэр кэлтэбит дьон толору аномолтэра олус үчүгэй сардыаһын буюлар Атын набылэктэрэ, хохоуру, Ча-када Васильева Пелагея Ивановна, Сылаанна Мака-рова Клара Васильевна, Мындадаһыта Луисцева Мария Константиновна уонна да атын набылэктэр тулуугар үлэлиэбит, дыаһаар, докумуунга ураты удууке элэтиилэстээх, обществаныай олоххо асты-лынай адыр да, саастаах да дьон аныаһыттарга уотсай үлэ түлүгү үчүгэй эрө буюларыгар эхали үкээтэр.

Саха сирин набылэктэрэтин ахсаана 2002 сылтанара биэрэнис түмүгүн (949,3 тыһ кийи) ыгыт билигин

тэрилтэиердөөхө, илэтиилэн тыах буюуун сөп күр-дүт. Билэтин күрдүк, 1989 сылыаахха республикабыт кийитин ахсаана 1094.1 тыһыанча эгэ. Эбисилин сүрүннээн Дьөкүүскай куорат суотугар тахсыбыта. Тыа сирин олохтоохторун ахсаана ачылаһынга бары-та, Нам, Ленскэй, Эбөөн Ыгыттай уонна бийин Чурап-чыбыт удуустарыгар эр кийи ахсаана тыра да буюулар улааппыт эгэ.

Бэрэнис суолтата улахан бу чүүлэи. Хас бийр-дэи кийитигэн чыгу ыгытылабыт дыаһаһыларга, сылы-параларга олобуран бүтүн Россия олоһун - дыаһаран былаанаһыан, үлэлиэх, дохуоттаах буюууга, дыаһы - уоту туттууга, доруубууга харыстабылыгтар, үөрэх-тэһилэнэ ууда, улахан социальнай суолталаах про-граммаларга үбүлэтин уонна политива хамсаһына тахсыахтаах. Онон бэрэкиитини бары-барыбыт элэ-риэти буюуура өйдөөр.

Хаһааһыстыбалары учуоттаһыан олохтоох

Первый бизнес-лагерь

24 июли в селе Покровка Амгинского улуса эвер-писов первый республиканский бизнес-лагерь для предпринимателей, организатором которого выступи-ло АУ "Центр поддержки предпринимательства РС (Я).

Чураччыккай удуу представлалт - Кодратыя Афанасий Афанасьевич - генераль-най директор ООО "Дархан", - Николаев Станислав Владиславович - замести-тель генерального директора ООО "Дархан", - Борисов Степан Александрович - Руководитель автономного учреждения Центр поддержки предпри-нимательства в Чураччыкском улусе. Работу первого дня началась с установкой палаточ-ного городка и вывешивания листовки тусула делегатаи. В оформлении лучшим была приняла команда Мел-но-Катангаского улуса. Жюри также оценила кули-нарные способности участниц в конкурсе на "Лучшее блюдо". В этой номинации не было равных представи-телям Тагтыгурского улуса. Самой оригинальной и твор-ческой в конкурсе "Визитка" по единому шаблону меняло оказалась команда Сунарского улуса.

Второй день бизнес-лагерь прошел по образова-

тельному программкам. Тренеры АУДО "Бизнес-школа" провели версионный курс по командообразованию, в ходе прохождения которого участники были разде-лены по четырем станциям, разных уровней сложности. Представители Чураччыкского улуса удостоились номинации "Лучшая бизнес-идея".

Во второй половине дня участники собрались за "круглым столом", где были определены наиболее ак-туальные проблемы малого и среднего бизнеса, были внесены предложения по их решению. Участники биз-несс-лагеря проанализировали проблемы малого бизне-са, требующие срочного решения и, как результат, сформирован план мероприятий предпринимателей для внесения их на встрече с Президентом Республики Са-ха (Якутия). Кроме того, были обсуждены механизмы финансовой поддержки малого и среднего бизнеса, проблемы в получении кредитов закладными пред-принимателями, высокие процентные ставки, админи-стративные барьеры.

Главная идея проекта "Организация единой комму-никационной площадки для субъектов малого пред-принимательства" по мнению организаторов была до-стигнута. Бизнес-лагерь, спонсировал установле-

дыаһалгаларга ыгытылар. Кэлиитти кээтэ сага дыа - уот туттааччы ахсаана элэстэ, тутуу тэтии да түгө-этиэте. Хоһоубур, Чураччы набылэктэр дьонго биса-рионэ "Моодоревон" дьон ааттаммыт көртүлэ 300-күрү чугаһыар үлэлиэх быһылын, дьонго бэрэкилэн турар 70 -тан тахса ыал дьэ туттан олохторол, бэрэ-нис сардыаһыта бу сыһынара элэин сеп. Онон сага дыа туттан, көрөчүчүлэр бириэмэтигэр набылэктэр хаһааһыстыбаныай кэлиитигэр суруйтаран киниринт буюуучуулаах. Манна чуолкай аадырыс бэрэкилэн дьэ нүмэрдэниэхтээх уулуостыан аста сурулуохтаах.

Бэрэнис буюулар кэмэ күтүнү хоһуу буюулар. Онон би-эриити ыгытааччылар үлэтигэрин харыстаабаат надыт-тан уулуосталары сардыаты, бэйлэ сылылар ыгытара бэрэкилэтигэр барара ирдэнэр. Манна олохторууаа хаһааһы уонна набылэктэр дыаһалгалара тэп элэ-этиэни сүтэлэр уонна бэйгэ үлэлиэхтээхтээхтэр.

Быйыл Улуу Кыайыла 65 сылан бары үрүн - көгөн туран бэлэгтэтибит. Сарни сылыларыгар уонна көүрүлүмү содуугулар удуустуу дьонун ахсаана бис-лэригэр арыаһабаата. Нэһилиэнньэ ити сылылар илэ-нэри ахсаанын элэтигэр арыаһах эрэ сеп буюула. Бу биэрэнис тэһэ кийи буюууот? 21 тыһыанчаны төлө-руо дүө? Бу ыгытылааччылар хас биэрэкиитигэн илэ-ригэр бэрэкилэтигэр буюуохтаахтар. Онон бу ыгытылар биз-несс хампаанылаһыгтар бары элэтигэр бэрэкилэтигэр ыгыт-найын, көхтөөхтүк кытылыны ылыаххаһыан, дьэбүтүт олоһур кыра да буюулар кылаамытытын кытылыгэр.

Бэрэнисэ удуус бөлөмүөнүчүнаа.

ИНХОЮТАНОВ,

деловых контактов между предпринимателями Якутии. Программа лагеря была направлена на раз-витие в регионе общества предпринимателей, участ-ники смогли обменяться опытом в коллегам по отрасли и найти надежных партнеров. А это первый шаг к фор-мированию реального сообщества, основанного на со-трудничестве и взаимопомощи. По словам предприни-мателей, через такие мероприятия приходит осозна-ние, что решать проблемы эффективнее вместе сообща.

По итогам Первого республиканского бизнес-лагеря его участники получили не только полезные советы, но и встретились вокруг определенной системы цен-ностей, именно таких, каково и нужно для собственного жизненного успеха.

К сведения предпринимателей 12 августа в 16-00 в автономное административное МО "Чураччыкский улус (район)" проводится обучение по видеокурсу "Ис-кусство продаж". ОБУЧЕНИЕ БЕСПЛАТНОЕ. За-пись по телефону 89142248700.

Руководитель АУ С.А. БОРИСОВ

